

Pierwszy 737 AEW&C przekazany Turcji

#Lotnictwo wojskowe 11 lutego 2014

Po latach oczekiwania wojska lotnicze Turcji otrzymały wreszcie pierwszego Boeinga 737 AEW&C.

Para Boeingów 737-700 AEW&C w barwach THK / Zdjęcie: TAI

Wczoraj Boeing poinformował o przekazaniu Turkom pierwszego z 4 zamówionych samolotów 737-700 w wersji wczesnego ostrzegania i kierowania AEW&C. Na początku lutego został on wysłany z zakładów Turkish Aerospace Industries (TAI) do bazy lotniczej Konya. Formalna ceremonia przejęcia samolotu przez *Türk Hava Kuvvetleri* (THK, wojsk lotniczych Turcji) odbędzie się 21 lutego. Drugi ma trafić do rąk wojskowych w połowie br., po zakończeniu prób w locie. Trzeci będzie przekazane do końca br., a czwarty – w 2015.

W czerwcu 2002 rząd w Ankarze zawarł z Boeingiem kontrakt wartości ok. 1,6 mld USD (4,9 mld zł) na opracowanie i dostarczenie w ramach programu *Peace Eagle 4* samolotów tego typu (z opcją na 2 kolejne) i zapewnienie wsparcia logistycznego. Umowa dotyczyła także dostaw wyposażenia naziemnego oraz przeszkolenia personelu latającego i obsługi naziemnej.

Co ciekawe, niemal natychmiast pojawiły się podejrzenia o korupcję. Parlamentarna komisja prowadząca dochodzenie w tej sprawie oświadczyła, że z powodu zamówienia amerykańskich samolotów państwo straciło 180 mln USD. Jednak po oddaleniu zarzutów, rząd ostatecznie zatwierdził ich kupno w 2003.

W skład konsorcjum odpowiedzialnego za przedsięwzięcie wchodzi także Northrop Grumman Electronic Systems (producent radiolokatora). Umowa zakładała, że część wyposażenia, w tym układy walki elektronicznej oraz środki łączności będą

produkowane przez przedsiębiorstwa tureckie – Aselsan, Havelsan, Havelsan Teknoloji Radar, Mikes, Selex oraz THY. Offset bezpośredni w programie *Peace Eagle* miał wynosić 740 mln USD (2,27 mld zł) przez okres 10 lat, z tego udział TAI wyceniano aż na 500 mln USD (1,5 mld zł).

Pierwszy samolot dostarczony do Ankary w marcu 2006 został wyposażony w Seattle z udziałem inżynierów i techników z TAI. Pozostałe 3 miały być dostarczone Turkom jako tzw. *green* (niewyposażone). Modyfikacje struktury, integracja wyposażenia, próby w locie i odbiór miały być wykonywane wyłącznie przez Turków. Terminy dostaw samolotów zaplanowano na 19 lipca 2007, 4 października 2007, 13 lutego 2008 i 18 czerwca 2008.

Problemy z integracją wyposażenia, w tym wieloczynnościowego radiolokatora z anteną fazowaną (MESA), a następnie izraelskich układów elektronicznych ([Izraelski zakaz dla E-737-700](#), 2012-03-13), spowodowały wieloletnie opóźnienie programu. Obecnie mówi się, że Boeing ma zapłacić Turkom 600 mln USD (1,84 mld zł) odszkodowania. Jednak miejscowe media podkreślają, że do końca nie wiadomo, czy wina całkowicie leży po stronie Amerykanów. Przypomnijmy, że podobne kwestie dotyczył także 737 AEW&C Wedgetail produkowanych dla potrzeb *Royal Australian Air Force* (królewskich wojsk lotniczych Australii) ([BDA i E-7A Wedgetail](#), 2013-07-31). Uniknęli ich jednak inżynierowie południowokoreańscy ([Ostatni 737 AEW&C dla Korei Południowej](#), 2012-11-01).

Powiązane wiadomości

[Pierwszy 737 AEW&C przekazany Turcji \(2014-02-11\)](#)

[Izraelski zakaz dla E-737-700 \(2012-03-13\)](#)

[Izrael zrywa turecki kontrakt \(2011-12-23\)](#)

[Turcja grozi Izraelowi \(2011-09-09\)](#)

[Tureckie F-16 będą mogły atakować cele izraelskie \(2011-09-13\)](#)

[Tureckie kary za wadliwe Herony \(2011-11-26\)](#)

[Ostatni 737 AEW&C dla Korei Południowej \(2012-11-01\)](#)

[Prawie australijskie Wedgetaile \(2009-11-26\)](#)

[Ambitne plany Seulu \(2010-10-22\)](#)

[Korea pomoże zbudować Turcji nowoczesny czołg \(2008-07-30\)](#)

[Koreańskie B737 wczesnego ostrzegania \(2011-03-02\)](#)

[Kolejny Boeing 737 AEW&C \(2012-05-23\)](#)

[Prawie australijskie Wedgetaile \(2009-11-26\)](#)

[AH-1 dla Korei Południowej \(2012-09-26\)](#)

[Ambitne plany Seulu \(2010-10-22\)](#)

[PAK FA w przetargu w Korei Płd. \(2011-07-24\)](#)

[BDA i E-7A Wedgetail \(2013-07-31\)](#)

[Prawie australijskie Wedgetaile \(2009-11-26\)](#)
